

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І  
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ  
Кафедра землевпорядного проектування



«ЗАТВЕРДЖУЮ»  
Декан факультету землевпорядкування  
д.с.п., проф. Свєтюков Т.О.  
18 травня 2023 року

«СХВАЛЕНО»  
на засіданні кафедри землевпорядного проектування  
протокол № 9 від 26 квітня 2023 року  
Завідувач кафедри  
д.с.п., проф. Мартин А.Г.

«РОЗГЛЯНУТО»  
Гарант ОП «Геодезія та землеустрій» підготовки  
здобувачів першого (магістерського) рівня вищої освіти  
за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій»  
д.с.п., проф. Мартин А.Г.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
«ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОСТОРОВИЙ РОЗВИТОК»

Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій»

Освітня програма Геодезія та землеустрій

Факультет Землевпорядкування

Розробники: к.с.п., доц. Гуцько Л.А., к.с.п., доц. Колпанова І.Г.

Київ - 2023

**1. Опис навчальної дисципліни**  
**«Технології автоматизованого проектування в землеустрої»**

<b>Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь</b>		
ОС	«Магістр»	
Спеціальність	193 «Геодезія та землеустрої»	
<b>Характеристика навчальної дисципліни</b>		
Вид	Нормативна	
Загальна кількість годин (денна/заочна)	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістовних модулів	2	
Форма контролю	Екзамен	
<b>Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форми навчання</b>		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	
Семестр	1	
Лекційні заняття	15год.	
Лабораторні заняття	15год.	
Практичні заняття	-	
Самостійна робота студентів	90 год.	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	1 год.	

**2. Мета та завдання дисципліни**  
**«Територіальне планування та просторовий розвиток»**

Територіальне планування та просторовий розвиток вивчає закономірності організації використання землі, як територіального базису, природного ресурсу і основного засобу виробництва, прискорення темпів росту продуктивності праці на основі досягнень науково-технічного прогресу і раціонального використання землі, трудових і фінансових ресурсів, професійній і екологічній підготовці землевпорядника.

У процесі планування слід брати до уваги економічні наслідки планувальних рішень, а також існуючі земельно-майнову структуру територій. Територіальне планування визначає планувальну організацію, функціональне призначення території, основні принципи і напрями формування єдиної системи громадського обслуговування населення, дорожньої мережі, інженерно-транспортної інфраструктури, інженерної підготовки і благоустрою, цивільного захисту території та населення від небезпечних природних і техногенних процесів, охорони земель та інших компонентів навколишнього природного середовища, формування екомережі, охорони і збереження культурної спадщини та традиційного характеру середовища населених пунктів, а також послідовність реалізації рішень, у тому числі етапність освоєння території.

Вивчаючи дисципліну, студенти набувають знання, які мають значення для підготовки землевпорядників, зокрема, засвоюють алгоритми виконання поставлених землевпорядних завдань, розробляють відповідну документацію, оволодівають відповідними навичками і вміннями необхідними для практичної діяльності в сфері землеустрою, формують свій науковий і практичний світогляд, здатність приймати правильні рішення в професійній діяльності.

Метою дисципліни є формування системи спеціальних знань та практичних щодо територіального планування. Під час вивчення дисципліни студенти повинні ознайомитися з сучасними способами стану використання землі й альтернативних моделей землекористування та інших природних, соціальних й економічних умов з метою вибору та освоєння видів і типів землекористування, напрямів діяльності, які найкращі для виконання поставлених завдань.

Основні завдання дисципліни «Територіальне планування та просторовий розвиток» полягають у відпрацюванні навичок вирішення практичних проблем, пов'язаних з обґрунтуванням сучасних планів і програм, ефективного використання ресурсів усіх рівнів і видів, забезпечення якості середовища проживання, збереження культурної спадщини, задоволення потреб громади та узгодження індивідуальних запитів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

**знати:** процедуру планувальної організації територій, для подальшого впровадження їх на практиці, основні принципи і напрями формування системи управління територією, а також послідовність реалізації рішень, у тому числі етапність освоєння території.

**уміти** провести аналіз і дати оцінку соціально - економічної сутності територіального планування та просторового розвитку; встановити тенденції розвитку земельних відносин і землеустрою в різних регіонах України; використовувати набуті знання з територіального планування та просторового розвитку при написанні магістерської роботи.

Результатом вивчення дисципліни повинні стати: засвоєння студентами системи спеціальних знань та практичних навичок у галузі територіальне планування на сучасному етапі проведення земельної реформи.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері геодезії та землеустрою або у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних знань та методів геодезичних, фотограмметричних, геоінформаційних, картографічних технологій і систем та кадастру і оцінки нерухомості.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність навчатися сприймати набуті знання у сфері геодезії, фотограмметрії, землеустрою, Державного земельного кадастру, оцінки земель та нерухомого майна, картографії та геоінформатики та інтегрувати їх з уже наявними.

ЗК 4. Здатність планувати та керувати часом.

ЗК 5. Здатність продукувати нові ідеї, проявляти креативність та здатність до системного мислення.

ЗК 7. Бути орієнтованим на безпеку.

ЗК 8. Здатність до гнучкого способу мислення, який дає можливість зрозуміти і розв'язати проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне відношення до усталених наукових концепцій.

ЗК 9. Здатність до застосування знань на практиці.

ЗК 10. Мати дослідницькі навички.

ЗК 11. Мати навички розроблення та управління проектами.

ЗК 12. Здатність працювати як індивідуально, так і в команді.

ЗК 13. Здатність ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях.

ЗК 15. Відповідальність за якість виконуваної роботи

Спеціальні компетентності (СК):

СК 1. Знання наукових понять, теорій і методів, необхідних для розуміння принципів роботи та функціонального призначення сучасних геодезичних, фотограмметричних приладів та навігаційних систем та їх устаткування;

СК 2. Знання основних нормативно-правових актів та довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів в професійній діяльності;

СК 3. Знання технічних характеристик, конструктивних особливостей, призначення та правил експлуатації геодезичного, фотограмметричного, навігаційного устаткування та обладнання;

СК 6. Знання сучасних технологічних процесів та систем технологічної підготовки виробництва;

СК 7. Уміння застосовувати та інтегрувати знання і розуміння дисциплін суміжних інженерних галузей;

СК 9. Здатність розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, що впливають на формування технічних рішень;

СК 11. Здатність використовувати знання й уміння для розрахунку апіорної оцінки точності та вибору технологій проектування і виконання прикладних професійних завдань;

СК 13. Уміння досліджувати проблему та визначати обмеження, у тому числі зумовлені проблемами сталого розвитку та впливу на навколишнє середовище;

СК 14. Уміння аргументувати вибір методів розв'язування спеціалізованих задач, критично оцінювати отримані результати та захищати прийняті рішення;

СК 15. Використання відповідної термінології та форм вираження у професійній діяльності.

### **Програмні результати навчання (ПРН):**

ЗР 3. Знання та розуміння щодо теоретичні основи геодезії, вищої та інженерної геодезії;

ЗР 4. Знання та розуміння щодо теоретичні основи топографічного і тематичного картографування, складання та оновлення карт, дистанційного зондування Землі та фотограмметрії;

ЗР 5. Знання та розуміння щодо теоретичні основи землеустрою, оцінювання нерухомості, реєстраційної системи та Державного земельного кадастру;

ЗР 6. Знання та розуміння щодо основи нормативно-правової бази забезпечення питань раціонального використання, охорони, обліку та оцінки земель на національному, регіональному, локальному і господарському рівнях;

ЗР 7. Знання та розуміння процедур державної реєстрації земельних ділянок, інших об'єктів нерухомості та обмежень у їх використанні;

ЗР 8. Знання та розуміння методів і технологій створення державних геодезичних мереж та спеціальних інженерно-геодезичних мереж, топографічних зніманих місцевості, топографо-геодезичних вимірювань для вишукування;

ЗР 9. Знання та розуміння проектування, зведення і експлуатації інженерних споруд, громадських, промислових та сільськогосподарських комплексів з використанням сучасних наземних і аерокосмічних методів;

ЗЗР 10. Застосування знань та розуміння для використання основних методів збирання інформації в галузі геодезії і землеустрою, її систематизації і класифікації відповідно до поставленого проектного або виробничого завдання;

ЗЗР 13. Застосування знань та розуміння щодо використання методів і технології землевпорядного проектування, територіального та господарського землеустрою;

ЗЗР 14. Застосування знань та розуміння щодо планування використання та охорони земель, кадастрових зніманих та ведення Державного земельного кадастру;

ЗЗР 15. Застосування знань та розуміння щодо розроблення проектів землеустрою, землевпорядної і кадастрової документації та документації з оцінки земель;

ЗЗР 17. Застосування знань та розуміння щодо оброблення результатів геодезичних вимірювань, топографічних і кадастрових зніманих, з використанням геоінформаційних технологій та комп'ютерних програмних засобів системи керування базами даних;

ФС 20. Формування суджень видів землеустрою проектування, територіального і господарського землеустрою;

ФС 21. Формування суджень щодо планування використання та охорони земель з врахуванням впливу низки умов соціально-економічного, екологічного, ландшафтної, природо-охоронного характеру та інших чинників;

ФС 22. Формування суджень щодо методів організації топографо-геодезичного і землевпорядного виробництва від польових вимірювань до менеджменту;

ФС 23. Формування суджень щодо реалізації топографічної та землевпорядної продукції на основі використання знань з основ законодавства і управління виробництвом.

### 3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			лекц	практ	лаб	іспит	с.р.*		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
<b>Змістовий модуль 1. Наукові аспекти територіального планування та просторового розвитку</b>														
Тема 1. Принципи територіального планування та просторового розвитку	1-2	4	2	2			15							
Тема 2. Завдання територіального планування та просторового розвитку	3-4	4	2	2										
Тема 3. Чинники, що враховують при територіальному плануванні та просторовому розвитку	5-6	4	2	2			15							
Тема 4. Ресурсний та економічний потенціал регіону	7-8	4	2	2			15							
Разом за змістовим модулем 1		16	8	8			45							
<b>Змістовий модуль 2. Прогнозування регіонального та місцевого просторового розвитку територій</b>														
Тема 5. Формування системного механізму державного управління територіями	9-10	5	2	3			15							
Тема 6. Процес формування просторового розвитку територій	11-13	5	3	2			15							
Тема 7. Організація територій	14-15	4	2	2			15							
Разом за змістовим модулем 2		14	7	7			45							
Усього годин		120	15	15			90							

\*-самостійна робота студентів не входить у навантаження

### 4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<b>Модуль 1. Наукові аспекти територіального планування та просторового розвитку</b>		
1	Сутність організації територіального планування та просторового розвитку	2
2	Формування економіки територій та системного механізму державного управління територіями	2

3	Чинники, що враховують при територіальному плануванні та просторовому розвитку	2
4	Ресурсний та економічний потенціал регіону	2
<b>Модуль 2. Прогнозування регіонального та місцевого просторового розвитку територій</b>		
5	Планувальні рішення комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади	3
6	Комплексна оцінка території	2
7	Обґрунтування проектних рішень під час розробка комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади	2

## 5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<b>Модуль 1. Наукові аспекти територіального планування та просторового розвитку</b>		
1	Сутність організації територіального планування та просторового розвитку на сучасному етапі проведення земельної реформи	15
2	Формування економіки територій та системного механізму управління територіями	15
3	Законодавче підґрунтя для створення комплексного плану розвитку території територіальної громади	15
Разом		45
<b>Модуль 2. Прогнозування регіонального та місцевого просторового розвитку територій</b>		
4	Головні складові комплексного плану	15
5	Процедура розроблення комплексного плану	15
6	Мотивація для створення та вигоди від впровадження комплексного плану	15
Разом		45
Всього		90

## 6. Контрольні питання, комплекти тестів

1. Які ви знаєте види планування економічного та соціального розвитку країни.
2. Що таке регіональна політика?
3. Види планування економічного та соціального розвитку країни.
4. Що включає комплексний план просторового розвитку?
5. Склад комплексного плану території?
6. Які відомості включають проектні рішення комплексного плану?
7. Поняття функціонального зонування територій
8. Вимоги формування сталого міського землекористування
9. Які основні принципи і напрями формування системи територіального планування?
10. Види документації із землеустрою.
11. Які проектні рішення комплексного плану?

12. Віднесення земельних ділянок до певної категорії та виду цільового призначення земельних ділянок
13. Категорія земель та вид цільового призначення земельної ділянки
14. Підстави примусового відчуження земельних ділянок з мотивів суспільної необхідності.
15. Порядок резервування земельних ділянок для суспільних потреб.
16. Заходи з охорони навколишнього природного середовища в комплексних планах просторового розвитку
17. Заходи з інженерної підготовки та захисту територій середовища в комплексних планах просторового розвитку

## 7. Зразки контрольних питань, тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

<p><b>Екзаменаційні запитання</b></p> <p>(максимальна оцінка 10 балів за відповідь на кожне запитання)</p>
<p>1. Які ви знаєте види планування економічного та соціального розвитку країни?</p>
<p>2. Які відомості включають проектні рішення комплексного плану?</p>
<p><b>Тестові завдання різних типів</b></p> <p>(максимальна оцінка 10 балів за відповіді на тестові завдання)</p>
<p><b>Питання 1.</b> Землі сільськогосподарського призначення не можуть передаватися у власність:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) сільськогосподарським підприємствам;</li> <li>2) сільськогосподарським науково-дослідним установам та навчальним закладам;</li> <li>3) релігійним організаціям та об'єднанням громадян для ведення підсобного господарства;</li> <li>4) іноземним громадянам, особам без громадянства, іноземним юридичним особам та іноземним державам.</li> </ol>
<p><b>Питання 2.</b> Земельна ділянка – це:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Частина земної поверхні з установленими межами, певним місцем розташування, з визначеними щодо неї правами.</li> <li>2. Поверхня суші з установленими межами, певним місцем розташування, корисними копалинами та іншими елементами природи.</li> <li>3. Частина земної поверхні з ґрунтами, корисними копалинами та іншими природними елементами та визначеними щодо неї правами.</li> <li>4. Сукупний природний ресурс поверхні суші як просторового базису розселення і господарської діяльності, основний засіб виробництва в сільському та лісовому господарстві</li> </ol>
<p><b>Питання 3.</b> Збитки завдані власникам земельних ділянок :</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) підлягають відшкодуванню в повному обсязі на момент заподіяння збитків;</li> <li>2) підлягають відшкодуванню частково;</li> <li>3) не підлягають відшкодуванню;</li> <li>4) підлягають відшкодуванню за рішенням органів місцевого самоврядування.</li> </ol>
<p><b>Питання 4.</b> Відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам здійснюють:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) Кабінет Міністрів України;</li> <li>2) Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин;</li> <li>3) суб'єкти, що їх заподіяли;</li> <li>4) органи місцевого самоврядування.</li> </ol>



**Питання 5.** Види робіт із землеустрою

- 1) Обстежувальні, вишукувальні.
- 2) Вишукувальні, проектні, обстежувальні, топографо-геодезичні.
- 3) Проектні, обстежувальні.
- 4) Топографо-геодезичні, проектні

**Питання 6.** Земельні спори щодо меж земельних ділянок за межами населених пунктів вирішує:

- 1) районна державна адміністрація;
- 2) орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин;
- 3) районні ради;
- 4) обласні ради.

**Питання 7.** Відповідальність за збереження межових знаків земельної ділянки покладено на:

- 1) Землевласників (землекористувачів)
- 2) Органи виконавчої влади з питань земельних ресурсів
- 3) Органи місцевого самоврядування
- 4) Всі відповіді вірні

**Питання 8.** Продовжіть: Вздовж річок, морів і навколо озер, водосховищ та інших водойм з метою охорони поверхневих водних об'єктів від забруднення і засмічення та збереження їх водності у межах водоохоронних зон створюються...

**Питання 9.** Суб'єктами приватної власності на землю є:

- 1) Органи державної влади
- 2) Органи місцевого самоврядування
- 3) Органи виконавчої влади
- 4) Громадяни та юридичні особи

**10. Скільки виділяють сільськогосподарських провінцій:**

Впишіть число

## 8. Методи навчання

Методи навчання поділяються на загальні та спеціальні. Загальні застосовуються у школі при вивченні різних навчальних предметів; спеціальні - під час вивчення окремих дисциплін

Найпоширеніші в педагогіці такі класифікації методів навчання:

- за джерелом передачі та сприймання навчальної інформації - словесні, наочні, практичні;
- за характером пізнавальної діяльності учнів - пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький;
- залежно від основної дидактичної мети і завдань - методи оволодіння новими знаннями, формування вмінь і навичок, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок;
- методи усного викладу знань, закріплення навчального матеріалу, самостійної роботи учнів з осмислення й засвоєння нового матеріалу роботи із застосування знань на практиці та вироблення вмінь і навичок, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок;
- класифікація з точки зору цілісного підходу до діяльності у процесі навчання - методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; стимулювання й

мотивація учіння, контролю, самоконтролю, взаємоконтролю і корекції, самокорекції, взаємокорекції в навчанні.

Доцільно виділити чотири великих групи методів навчання що використовуються при викладанні навчальної дисципліни:

I - Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;

II - Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності;

III - Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності;

IV - Бінарні, інтегровані (універсальні) методи.

I підгрупа за джерелом передачі навчальної інформації включає в себе:

- словесні методи – лекція, бесіда.

Лекція служить для пояснення важкої та складної теми; її типовими ознаками є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, уведення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

Бесіда відноситься до найдавніших і найпоширеніших методів дидактичної роботи. Провідною функцією даного метода є мотиваційно-стимулююча. Бесіда - це діалог між викладачем та студентом, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати студентів на активізацію отриманих знань. Виділяють індуктивну та дедуктивну бесіду.

Саме з допомогою їх викладач активізує діяльність студентів, ставлячи їм запитання для розмірковування, розв'язання проблемної ситуації.

- наочні методи - ілюстрація, демонстрація

Ілюстрація - допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та показі власної думки. Засоби ілюстрації (картинки, таблиці, моделі, муляжі, малюнки тощо) є нерухомими, вони мають «оживати» в розповіді викладача. Не рекомендується вивішувати або виставляти засіб ілюстрації заздалегідь (на початку заняття), щоб не привернути до нього увагу студентів, щоб ілюстрація не була достроковою до того моменту, коли для викладача настане час скористатися наочним посібником.

Демонстрація (презентація) характеризується рухомістю засобу демонстрування.

• практичні методи: досліди, вправи-завдання, практика. Лабораторні та практичні роботи, твори, реферати, звіти з виробничої практики студентів тощо.

Ці методи не несуть нової навчально-пізнавальної інформації, а служать лише для закріплення, формування практичних умінь при застосуванні раніше набутих знань. Більшість студентів активніше сприймають практичні методи, ніж словесні.

II підгрупа - за логікою передачі та сприймання навчальної інформації. Ці методи поділяються на індуктивні та дедуктивні.

• Індуктивні методи - зведення, вид узагальнення, який пов'язаний із передбаченням спостережень та експериментів на основі даних досвіду. У практиці це принцип: від часткового до загального, від конкретного до абстрактного.

• Дедуктивний метод активніше розвиває абстрактне мислення, сприяє засвоєнню навчального матеріалу на основі узагальнень.

III підгрупа - за ступенем самостійного мислення студентів у процесі оволодіння знаннями, формуванням умінь і навичок. У даному випадку методи поділяються на репродуктивні та точні, проблемно-пошукові:

• репродуктивні методи - відтворена репродукція як засіб повторення готових зразків або робота за готовими зразками, термінологічно вживається не лише в дидактиці, а й в образотворчому мистецтві, архітектурі, інших видах творчої діяльності;

• творчі, проблемно-пошукові методи спирається на самостійну, творчу пізнавальну діяльність студентів.

IV підгрупа - за ступенем керівництва навчальною роботою поділяють методи на два види:

- навчальна робота під керівництвом викладача - самостійна робота в аудиторії. До неї належать самостійні письмові роботи. Елементи самостійної праці студентів тут об'єднуються з інструктуванням, допомогою викладача, у результаті чого студенти набувають навичок самостійності, закріплюючи індивідуальний стиль діяльності;

- самостійна робота студентів поза контролем учителя - самостійна робота вдома. Мова йде про домашні завдання - усні та письмові, що має позитивний вплив на розумовий розвиток, виховання та самовиховання студента, сприяють виробленню навичок самостійної пізнавальної діяльності.

Основними функціями оцінювання навчальних досягнень студентів є:

- контролююча, що передбачає визначення рівня досягнень окремого студента в академічній групі, виявлення рівня готовності до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу викладачеві відповідно планувати та викладати навчальний матеріал;

- навчальна - зумовлює таку організацію оцінювання навчальних досягнень студентів, коли його проведення сприяє повторенню, уточненню та систематизації навчального матеріалу, удосконаленню підготовки студента;

- діагностично-коригуюча, що допомагає з'ясувати причини труднощів, які виникають у студента під час навчання, виявити прогалини у знаннях і вміннях та корегувати його діяльність, спрямовану на усунення недоліків;

- стимулюючо-мотиваційна, що визначає тему, таку організацію оцінювання навчальних досягнень студентів, коли його проведення стимулює бажання покращити свої результати, розвиває відповідальність і сприяє змагальності учнів, формує мотиви навчання;

- виховна, що передбачає формування вміння відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю та самоконтролю, розвиток якостей особистості: працелюбності, активності, охайності тощо.

Таким чином, правильний підбір методів відповідно до мети та змісту навчання, вікових особливостей студентів сприяє розвитку їхніх пізнавальних здібностей, озброєнню їх уміннями й навичками використовувати здобуті знання на практиці, готує студентів до самостійного набуття знань, формує їхній світогляд.

### 9. Форми контролю

Номер змістового модуля	Розділ дисципліни	Тема лекції	Тема практичного (лабораторного) заняття	Форма контролю знань
I	Наукові аспекти територіального планування та просторового розвитку	Тема 1. Принципи територіального планування та просторового розвитку	Сутність організації територіального планування та просторового розвитку	Захист лабораторної роботи / модульна контрольна робота
		Тема 2. Завдання територіального планування та просторового розвитку	Формування економіки територій та системного механізму державного управління територіями	
		Тема 3. Чинники, що враховують при територіальному плануванні та просторовому розвитку	Чинники, що враховують при територіальному плануванні та просторовому розвитку	
		Тема 4. Ресурсний та економічний потенціал регіону	Ресурсний та економічний потенціал регіону	

II	Організація території сівозмін, багаторічних насаджень та кормових угідь	Тема 5. Формування системного механізму державного управління територіями	Планувальні рішення комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади	Захист практичної роботи / модульна контрольна робота
		Тема 6. Процес формування просторового розвитку територій	Комплексна оцінка території	
		Тема 7. Організація територій	Обґрунтування проектних рішень під час розробка комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади	

1. Поточний контроль знань на лекційних і лабораторних заняттях (у формі усного опитування, письмових тестів, вирішення практичних завдань) є засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) студентами навчального матеріалу (1раз на дві лекції та кожного лабораторного заняття, оцінюється в балах – 2-10балів ).

2. Модульний контроль знань (у формі письмового модульного тестового контролю до 20 балів, разом за модуль – 100балів) є показником якості вивчення студентами окремих розділів, тем та пов'язаних з ними пізнавальних, методичних, психологічних, організаційних якостей студентів.

3. Підсумковий контроль знань (з навчальної дисципліни є екзамен) у формі тестів (оцінюється в балах – 18-30балів та сумується з навчальним рейтингом, в цілому позитивний результат оцінюється 60-100балів), є показником дійсного змісту знань студентів за обсягом, якістю, глибиною знань та вміннями застосовувати їх у практичній діяльності.

### 9. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (від 26.04.2023 р., протокол № 10)

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90 – 100	Відмінно	Зараховано
74 – 89	Добре	
60 – 73	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни  $R_{дис}$  (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи  $R_{НР}$  (до 70 балів):  $R_{дис} = R_{НР} + R_{ат}$ .

### 10. Методичне забезпечення

1. Планування розвитку територій / Мартин А.Г., Гунько Л.А., Колганова І.Г. – К.: ДП «Компринт», 2015. – 276 с.

2. Планування розвитку територій: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. М. Кривов, Л. А. Гунько, І. Г. Колганова. - К. : Урожай, 2011. - 87 с.
3. Просторове планування розвитку територій громад: кращі практики та рекомендації – посібники // Режим доступу: <https://communities.org.ua/novyny/prostorove-planuvannya-rozvytku-terytorij-gromad-krashhi-praktyky-ta-rekomendacziyi-posibnyky/>

## 11. Рекомендована література

### Базова

1. Планування розвитку територій / Мартин А.Г., Гунько Л.А., Колганова І.Г. – К.: ДП «Компринт», 2015. – 276 с.
2. Мартин А. Г. Удосконалення системи контролю за використанням та охороною земель несільськогосподарського призначення: екологічні та економічні засади / А. Г. Мартин, С. А. Диптан. – Київ : Вид-во ТОВ «Аграр Медіа Груп», 2013. – 296 с.
3. Як розробити комплексний план громади / Практичний посібник / За заг. ред. Сергія Кубаха // Н. Богачова, В. Діденко, К. Дубова, М. Дударенко, О. Кобзар, А. Ковтун, Я. Крафт, Т. Криштоп, Г. Лисюк, Н. Мохорт, Ю. Пельовіна, К. Резникова, О. Ханенко, Л. Чижевська, О. Чижевський, С. Шаманський, О. Штемберг, Л. Яременко – Київ, 2022 -140 с.
4. Нові підходи до просторового планування територій / Л. Гунько, Г. Дацюк // Землевпорядний вісник. – 2020. – № 11. – С. 24-32.

### Допоміжна

1. Закон України «Про землеустрій» від 22.05.2003 № 858-IV (із змінами) – Київ : ВВР, 2003, № 36. – с. 282.
2. Земельний Кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III (із змінами) – Київ : ВВР, 2002, № 3-4. – с. 27.
3. Закон України від 28.04.2021 № 1423-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1423-20#n1474> 29.
4. Закон України від 20.03.2018 № 2354-VIII «Про стратегічну екологічну оцінку» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19#Text>
5. Закон України «Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо планування використання земель» від 17 червня 2020 року № 711-IX. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-20#Text>
6. Закон України «Про охорону земель» від 19.06.2003 № 962-IV (із змінами) – Київ : ВВР, 2003, № 39. – с. 349.
7. Закон України «Про державний земельний кадастр» від 07.07.2011 № 3613-VI (із змінами) – Київ : ВВР, 2012, № 34. – с. 61.
8. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» від: 17 лютого 2011 року № 3038-VI // Відом. Верхов. Ради України (ВВР). – 2011. № 34. – Ст. 234.
7. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель» від 17 червня 2020 року № 711-IX// Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-20#Text>
8. Закон України «Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо удосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин» від 28.04.2021 №1423-IX // Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1423-20#Text>
9. Планування і забудова територій - К. : Мінрегіонбуд України,. - (Державні будівельні норми України). ДБН Б.2.2-12:2019. - Чинний від 2019-10-01. - К., 2018. - 177 с.
10. Гунько Л.А. Формування типів сільськогосподарських землекористувань в умовах нових земельних відносин // Формування ринкових відносин в Україні. – 2013. - № 12(151). – С. 128-133.
11. Гунько Л.А. Організація екологічнобезпечного землекористування // Агросвіт –

2014. - № 4. – С. 9-13.

12. Дорош О.С., Ісаченко Н.В., Мартин А.Г., Осипчук С.О., Лоїк Г.К. Теоретичні засади зонування земель в Україні / Дорош О.С., Ісаченко Н.В., Мартин А.Г., Осипчук С.О., Лоїк Г.К. – К.: МВЦ «Медінформ», 2011. – 183 с.

13. Мартин А.Г. Науково-методичні засади організації територій оздоровчого призначення // Землеустрій і кадастр. – 2014. - № 1.-С.52-62.

14. Мартин А.Г., Осипчук С.О., Чумаченко О.М. Природно-сільськогосподарське районування України / Мартин А.Г., Осипчук С.О., Чумаченко О.М. // – К.: ДП «Компринт», – 2015. – 328 с.

15. Методичні рекомендації щодо розроблення комплексних планів просторового розвитку території територіальної громади та інших видів містобудівної документації на місцевому рівні (перша редакція). Режим доступу: [https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2021/11/metodychni\\_rekomendacii.pdf](https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2021/11/metodychni_rekomendacii.pdf)